

6.1 Proposició del Grup Municipal de la CUP per a la revisió de l'Ordenança de civisme i convivència ciutadana de l'Ajuntament de Manresa.

El secretari presenta la proposició del Grup Municipal de la CUP, de 12 de maig de 2014, que es transcriu a continuació:

“Atès que el Parlament de Catalunya en el ple monogràfic sobre l'increment de la pobresa i les desigualtats, va aprovar la resolució 577/X, que en el seu punt 3.g disposa “instar els municipis a promoure la revisió de les ordenances de civisme i dels plans de seguretat perquè no accentuin l'estigmatització i la penalització de persones en situació d'alta vulnerabilitat i pobresa”.

Atès que des del moment en què va ser proposada, diverses entitats i partits polítics de la ciutat van manifestar el seu discord amb l'Ordenança de civisme i convivència ciutadana de Manresa, discord que es va plasmar en la presentació de diverses al·legacions al text per part dels mateixos grups i les associacions, la majoria de les quals van ser desestimades.

Atès que entre les al·legacions que es van desestimar n'hi havia que feien referència a l'estigmatització i criminalització de les persones amb pocs recursos que suposava el plantejament general de la normativa i alguns dels seus aspectes concrets, com ara aquelles que sol·licitaven la supressió dels articles en què es penalitza la mendicitat (art. 23); l'oferiment de serveis sexuals retribuïts a l'espai públic (art. 26); el consum de begudes alcohòliques en els espais públics i el consum de drogues tòxiques, estupefaents i substàncies psicotròpiques en espais o vies públiques (art. 31); acampar a les vies i els espais públics, utilitzar els bancs i els seients públics per a usos diferents als quals estan destinats, rentar-se, banyar-se o bé rentar roba en fonts ornamentals o de boca, agafar en grans quantitats aigua potable de les fonts públiques per a ús privatiu (art. 36); estendre roba en balcons o obertures exteriors i a les baranes de terrats que donin directament a espais públics (art. 47), entre d'altres.

Atès que els articles mencionats són els responsables de bona part de les sancions imposades per l'ajuntament (més de 100 sancions només l'any 2013).

Atès que fins i tot el Pla de Civisme d'aquest ajuntament reconeix que la majoria dels comportaments mencionats “tot i ser inclosos en l'esborrany d'ordenança són discutibles com a comportaments incívics”.

Per tot això, el grup municipal de la CUP proposa al Ple de l'Ajuntament de Manresa l'adopció dels següents ACORDS:

Primer.- Iniciar una revisió general de l'Ordenança de civisme i convivència ciutadana aprovada el juliol del 2012 per tal de modificar qualsevol plantejament o article del text que pugui accentuar l'estigmatització i la penalització de persones en situació d'alta vulnerabilitat i pobresa, atenent la instància formulada en el punt 3.g de la resolució 577/X del Parlament de Catalunya.

Segon.- Crear, amb aquesta finalitat, un grup de treball en què, a més dels tècnics i els grups municipals, hi puguin participar entitats ciutadanes, especialment aquelles implicades en la lluita contra la pobresa i l'exclusió social, que estudiï el text i que proposi un nou redactat per a sotmetre a votació del ple.

Tercer.- Deixar en suspens l'aplicació de l'Ordenança de civisme i convivència ciutadana mentre no s'aprovi un nou redactat que estigui d'acord amb la resolució 577/X del Parlament de Catalunya.”

El senyor Jordi Masdeu, portaveu del Grup Municipal de la CUP, manifesta que el seu grup sempre ha estat contrari a l'Ordenança de civisme per diversos motius, però sobretot pel tema de la criminalització i de l'estigmatització de la pobresa.

En el seu moment ja van presentar, conjuntament amb una quinzena d'entitats de la ciutat, al·legacions contra els articles que tracten sobre la mendicitat, el consum de begudes, agafar l'aigua de les fonts, etc.

Recorda que fa uns dies en un ple extraordinari del Parlament de Catalunya sobre la pobresa es va reconèixer que hi ha moltes ordenances que estigmatitzen i criminalitzen la pobresa i es va instar tots els ajuntaments del país que fessin una revisió de les seves ordenances.

La proposició que presenta el GMCUP demana el compliment de la Resolució 577/X del Parlament de Catalunya, que insta els municipis a promoure la revisió de les ordenances de civisme perquè no accentuin l'estigmatització i la penalització de persones en situació d'alta vulnerabilitat i pobresa.

Per tot l'exposat el GMCUP demana la creació d'una comissió, amb la participació de les entitats ciutadanes implicades en la lluita contra la pobresa i l'exclusió social, així com deixar en suspens l'Ordenança de civisme i convivència ciutadana mentre no s'aprovi un nou redactat.

Pel que fa a l'esmena de substitució proposada per l'equip de govern, tot i que s'elimina la part del redactat que proposava “Deixar en suspens l'aplicació de l'Ordenança...”, com que es compromet a crear una Comissió de Valoració on hi hagi representades entitats implicades en la lluita contra la pobresa i l'exclusió social, i fer-ho en un termini que consideren raonable, el GMCUP la votarà favorablement.

El senyor Joan Calmet, regidor delegat de Ciutadania, Barris i Serveis Urbans, manifesta que tan bon punt l'equip de govern va tenir coneixement de l'aprovació d'aquesta Resolució del Parlament es va posar a treballar per parlar-ne amb la resta de grups per si calia crear una comissió o convocar la Comissió de Valoració de l'Ordenança de civisme, creada l'abril de 2013, per tal de veure si hi havia algun desencaixament entre la Resolució aprovada pel Parlament de Catalunya i l'Ordenança de civisme.

Durant aquest debat a nivell d'equip de govern va ser quan el GMCUP va presentar la proposició i es va decidir tirar-ho endavant.

L'equip de govern considera que no es tracta de fer una revisió global de l'Ordenança, aprovada per una majoria prou àmplia, ja que durant els dos anys que fa que s'aplica no ha generat cap problemàtica ni ha estat conflictiva.

Atès que el Parlament de Catalunya ha aprovat aquesta Resolució i que el GMCUP ha presentat la proposició per tal veure si hi ha cap desencaixament, el GMCiU ha presentat una esmena de substitució dels acords de la proposició, que respectant

l'essència del que planteja el GMCUP, proposa un nou redactat que, en lloc de deixar-la en suspens com es demanava en el punt tercer, posaria en marxa la Comissió de Valoració perquè iniciï el procediment de modificació de l'ordenança en el cas de constatar alguna contradicció, comptant amb la participació de les entitats implicades en la lluita contra la pobresa i l'exclusió social.

Per tot l'exposat demana el vot favorable a l'esmena presentada pel GMCiU.

La senyora Mireia Estefanell, del Grup Municipal d'ERC, manifesta que el seu grup votarà favorablement l'esmena presentada pel GMCiU ja que ve donada pel Ple sobre la pobresa que es va fer al Parlament i també perquè quan es va presentar la proposició per part del GMCUP, sobre la revisió de l'ús de l'aigua de les fonts, en l'argumentari del GMERC ja es va exposar que convindria una revisió més profunda de tota l'ordenança.

També consideren una mica oportunista aquesta proposició del GMCUP, si més no per la utilització que n'estan fent de les dades de l'aplicació de l'ordenança durant aquests dos anys de vigència, ja que majoritàriament les sancions aplicades són per conductes incíviques, per malmetre l'espai comú i no per qüestions socials, ja que si es fa una anàlisi, anant molt enllà podrien ser tres les que s'han aplicat per aquests motius.

Diu que sovint sembla que interpreten aquesta ordenança com una intromissió a la llibertat individual, però l'Ordenança tracta sobre el civisme, un valor republicà que cal entendre com aquell comportament que ha d'assumir tothom i que ha de formar part del pacte entre l'individu i la comunitat, que ens porta la convivència entesa com el respecte a la diversitat i a la pluralitat de manifestacions en l'espai públic i que és la garantia de la plena llibertat individual i que ha de ser l'objectiu fonamental del civisme.

El senyor José Luis Irujo, president del Grup Municipal del PSC, manifesta que el seu grup votarà favorablement l'esmena del GMCiU perquè és més adequada per fer front a aquesta revisió de l'Ordenança, entre d'altres coses perquè consideren que el punt tercer de la proposició del GMCUP no és adient ja que una cosa és revisar l'ordenança i una altra deixar-la sense efectes.

Una ordenança pot ser susceptible de ser revisada com en aquest cas, a instància d'una Resolució, perquè es revisi si alguns dels seus articles poden atemptar contra alguns aspectes que estiguin poc clars, que està segur que no era la voluntat de cap grup d'aquest Consistori, tot i que sí és cert que el GMPSC, quan es va discutir l'ordenança, va fer esment que en alguna situació sobre mendicants a la via pública s'estava confonent algun terme.

El GMPSC considera que l'ordenança, en molts dels seus articles, és plenament vigent, adequada i que regula la convivència entre els ciutadans i, per tant, l'esmena del GMCiU posa remei a aquesta petició de suspensió, ja que si no haurien votat negativament a la proposició. Tot i que la proposició del GMCUP està feta amb bona voluntat, ja que fa esment a una Resolució del Parlament, el GMPSC creu que de vegades el GMCUP té l'habilitat per portar les coses a un terreny complicat.

El GMPSC votarà favorablement a l'esmena presentada pel GMCiU.

L'alcalde demana si algú vol intervenir. En no haver-hi més intervencions, sotmet l'esmena presentada pel GMCiU a la proposició 6.1 del GMCUP a votació, i el Ple l'aprova per 20 vots afirmatius (11 GMCiU, 2 GMPSC, 3 GMERC, 2 GMPP i 2 GMCUP) i 2 abstencions (2 GMPxC) i, per tant, esdevé acord plenari amb el contingut que ha quedat reproduït.